

Propaganda ve Standart Haberlerden Yararlı Bilgi Nasıl Elde Edilir?

Eğer kişi haberleri eleştirel olarak dinleyip, okuyup, inceleyebiliyorsa propaganda ve taraflı haberlerden bile yararlı bilgiler elde edebilir. Bu da demektir ki haberleri incelerken barındırdığı bakış açısına göre analiz etmeli ve düşünce ve inançlarımızı etkilemeye yönelik öğelerin farkında olmalıyız. Bu haberleri incelerken çok yönlü bir söylemin tek bir yönünü analiz ediyormuşuz gibi davranmalıyız. Tek yönlü sunular, başlı başına açık gerçekliği ifade etmemekle birlikte en azından gerçeğin bir bölümünü içlerinde barındırırlar.

Standart haberlerde, çoğu zaman karşıt görüşe de yer verilmektedir (bu görüş çoğunlukla ek bilgi olarak, haberin son paragraflarında, sanki okuyucuya okumak gereksiz izlenimi verircesine tırnak içerisinde verilmekle birlikte).

Eleştirel okuyucular, tek yanlılığı hemen ayırt edebilir ve gözden kaçırılmış, görmezden gelinmiş görüşleri arayıp bulurlar, aynı zamanda ön plana çıkarılmış (ön sayfa haberleri gibi) ya da geri plana atılmış (arka sayfa haberleri gibi) haberleri de incelerler.

Haberleri analiz edip yorumlarken sorulması gerekli temel sorular şöyledir:

- Bu haberin hedef okuyucu kitlesi nedir?
- Hangi görüşe öncelik veriliyor?
- Hangi görüş/ görüşler göz ardı edilmiş?
- Bu haberdeki karşıt görüşle ilgili hangi kaynaktan bilgi edinebilirim?
- Ön sayfada yer bulan haberler hangileridir? Neden?
- Haberde hangi bilgiler saklıdır? Neden?

İçerik, Kritik Düşünme (Linda Elder) kitabından alınmıştır.